

І. О. Большакова, М. С. Пристінська

**Навчання грамоти. 1 клас.
Навчальний зошит.
У 4 частинах. Частина 1**

Харків
Видавництво «Ранок»
2017

**Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах,
які працюють в межах дослідницько-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня
«Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах
реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти»**

(лист Інституту модернізації змісту освіти
Міністерства освіти і науки України від 04.09.2017 № 21.1/12-Г-629)

Рецензенти:

Г. В. Лісовенко, заступник директора з навчально-виховної роботи початкових класів, магістр
з «Управління навчальним закладом в галузі освіти», учитель вищої категорії, учитель-методист

Д. В. Ротфорт, канд. пед. наук, методист з питань початкової освіти
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», учитель вищої категорії, учитель-методист;

Інформаційні партнери проекту:
громадська організація «Глобал Офіс»;
громадська організація «ЕдКемп Україна»

Большакова І. О.

Б79 Навчання грамоти. 1 клас. Навчальний зошит : У 4 ч. Ч. 1 / І. О. Большакова, М. С. Пристінська. —
Харків : Вид-во «Ранок», 2017.

**Разом дбаємо
про екологію та здоров'я**

© Большакова І. О., Пристінська М. С., 2017
© Назаренко М. А., ілюстрації, 2017
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2017

Дорогі друзі!

Сьогодні ви рушаєте в захопливу подорож країною знань. Вашим путівником у подорожі буде цей навчальний зошит. Разом із ним ви навчитеся читати, писати, міркувати, висловлювати свої думки, спілкуватися.

У зошиті ви знайдете:

- пізнавальні тексти для читання, переказу, обговорення;
- чудові малюнки для розглядання, домальовування, розфарбовування;
- цікаві завдання, які можна виконувати самостійно, разом із другом або з батьками.

Отже, на вас чекають нові зустрічі та надзвичайні відкриття. Тож будьте уважними, спостережливими, старанними. Візьміть із собою наполегливість, кмітливість, фантазію — і вирушаймо!

Автори

У зошиті запропоновані такі завдання:

— завдання добукварного періоду

— завдання букварного періоду

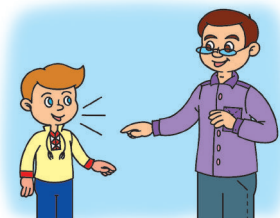

— завдання з розвитку критичного, логічного, творчого мислення

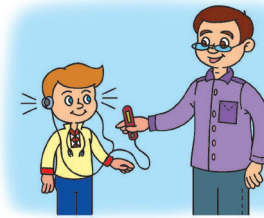
НАША МОВА — УКРАЇНЬКА

Ми живемо в Україні. Наша мова — українська. Ми будемо вчитися говорити, читати і писати українською.

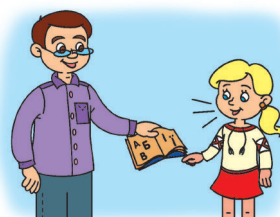
Вивчаю українську мову!

Говорю українською.

Слухаю українську.

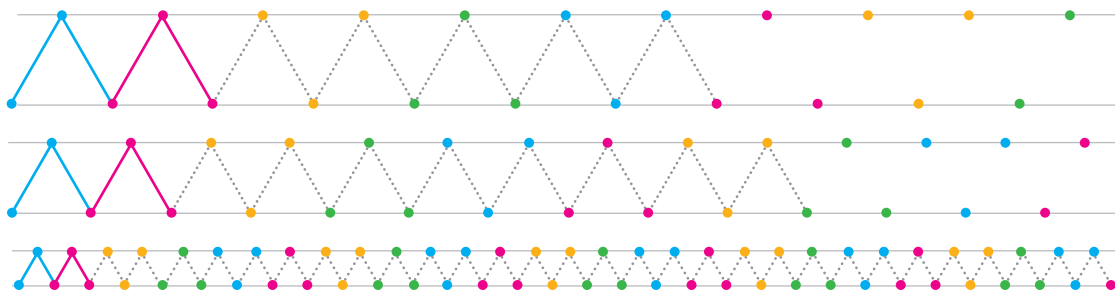
Читаю українською.

Пишу українською.

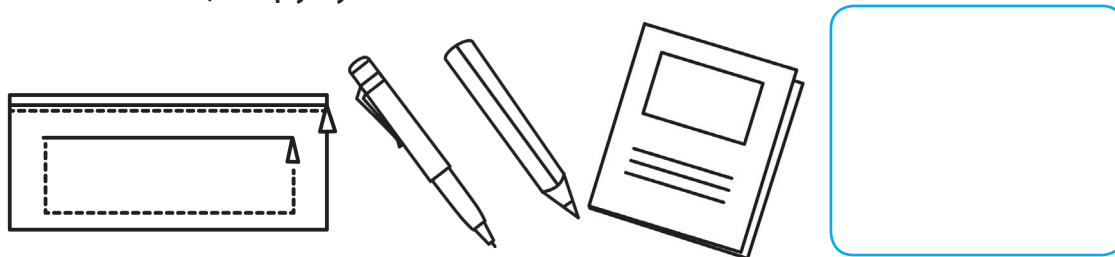
1

Наведи. Продовж за зразком.

2

Назви групу предметів. Намалюй предмет, який можна помістити в цю групу.

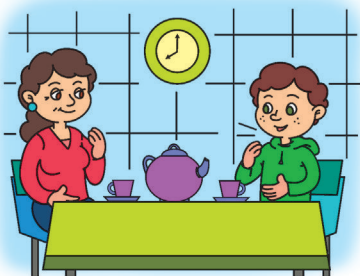
Буду чемним!

Вітаюся з батьками,
учителями, друзями,
знайомими.

Прощаюся з батьками,
учителями, друзями,
знайомими.

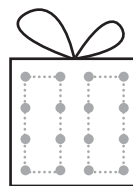
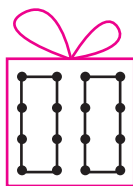
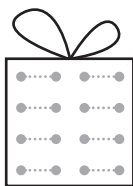
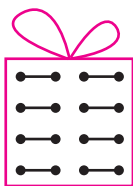
Дякую батькам, учителям,
друзям, знайомим.

Прошу допомоги
ввічливо.

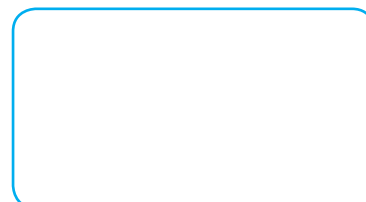
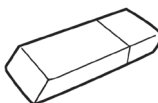
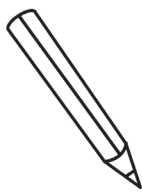
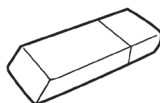
3

Намалюй за зразком.

4

Розглянь ряд предметів. Намалюй предмет, який має бути наступним.

УСНЕ І ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

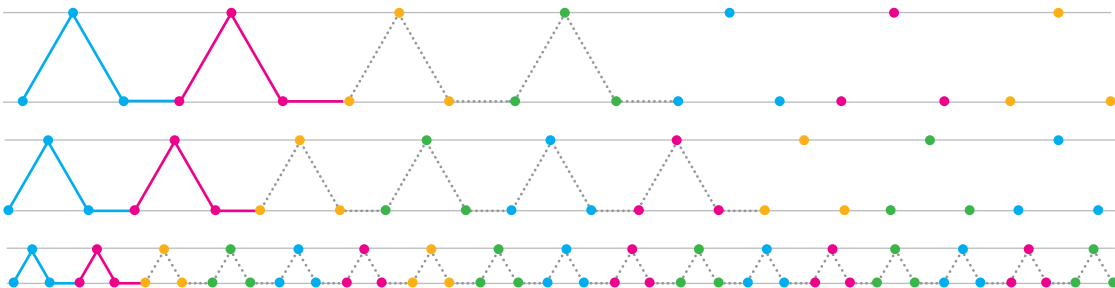
1

Розглянь малюнок. Назви ситуації, в яких діти спілкуються усно, а в яких — письмово.

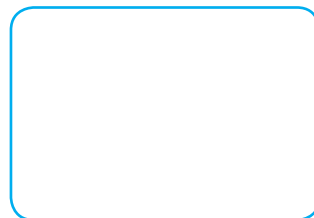
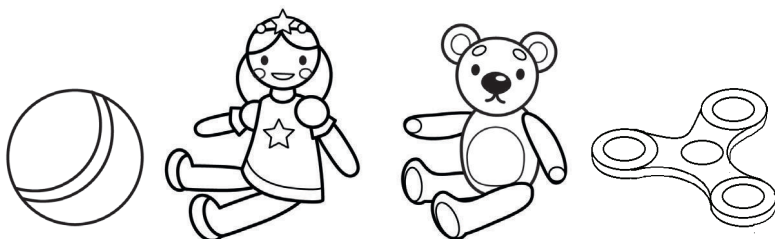
2

Наведи. Продовж за зразком.

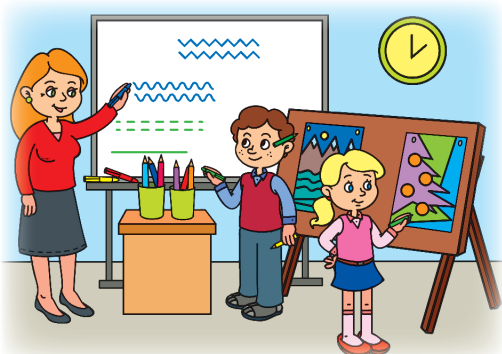

3

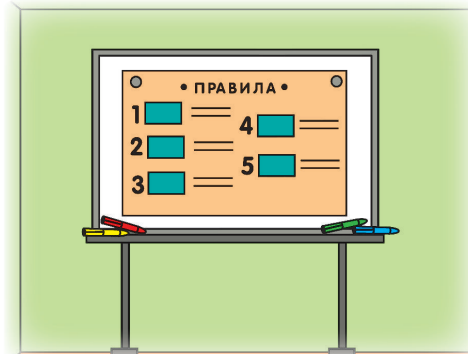
Назви групу предметів. Домалюй предмет, який можна помістити в цю групу.

Буду відповідальним!

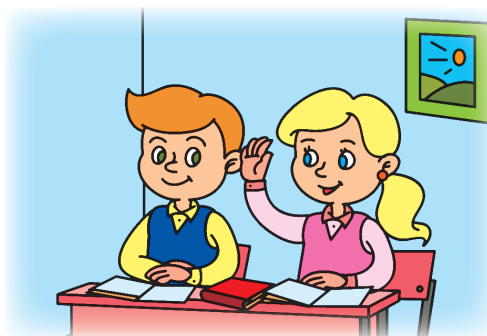
Виконую завдання.

Виконую правила класу.

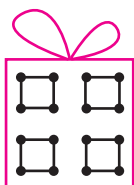
Виконую свої обіцянки.

Виконую свої обов'язки.

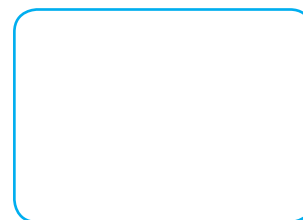
4

Намалюй за зразком.

5

Розглянь ряд предметів. Намалюй предмет, який має бути наступним.

СЛОВО

Кожний предмет має назву.

ХТО?

хлопчик
дівчинка
кіт
миша
голуб
собака
Олег
Оля

ЩО?

гойдалка
гірка
лава
карусель
пісок
відро
панама
сонце

ЩО РОБИТЬ?

Кожна дія
має назву.

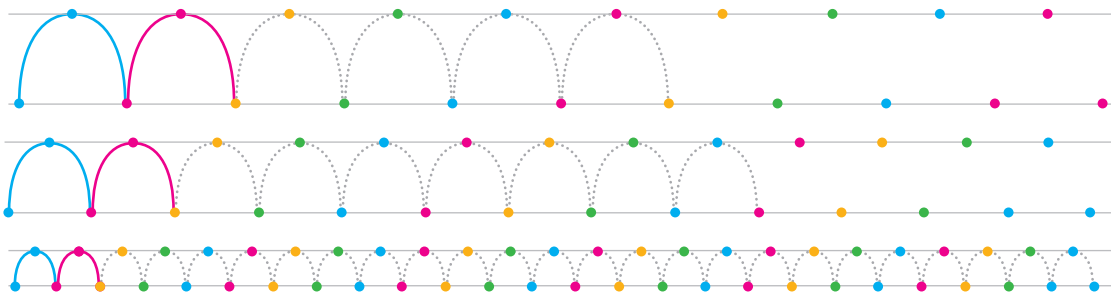
лежить
сидить

насипає
стрибає

гойдається
спускається

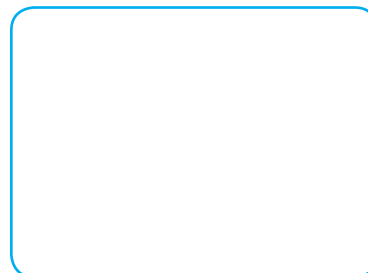
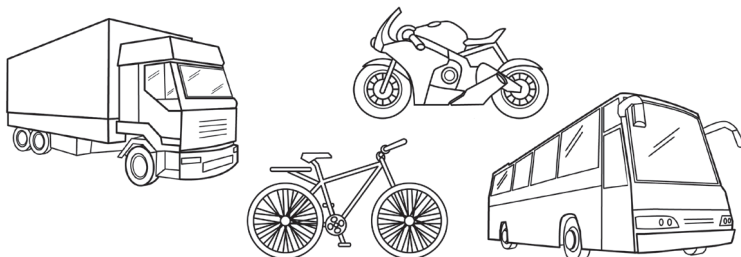
1

Наведи. Продовж за зразком.

2

Назви групу предметів. Намалюй предмет, який можна помістити в цю групу.

Буду турботливим!

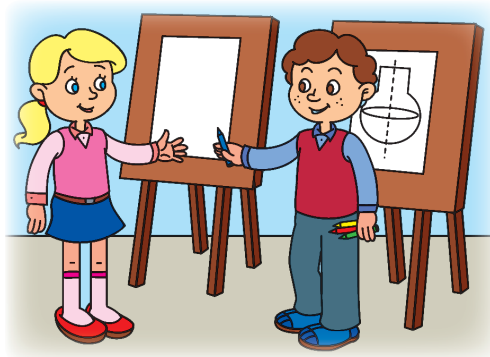
Вживаю добрі слова.

Допомагаю батькам
по господарству.

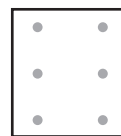
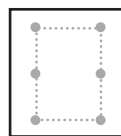
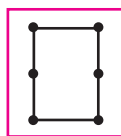
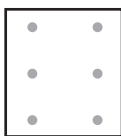
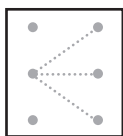
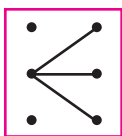
Піклуюся про
домашніх тварин.

Ділюсь із друзями.

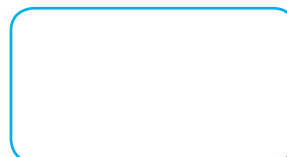
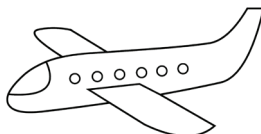
3

Намалюй за зразком.

4

Розглянь ряд предметів. Намалюй предмет, який має бути наступним.

СЛОВО І РЕЧЕННЯ

Зі слів можна скласти речення.

1

Склади речення. Використай слова та малюнки.

ХТО?

хлопчик
дівчинка
кіт
миша
учень
учениця
Олег
Оля

ЩО?

книжку
казку
журнал
лист
повідомлення
новини
газету
слово

ЩО РОБИТЬ?

читає

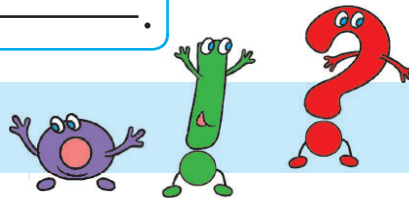
Речення можна
записати словами:

Учень читає книжку.

записати схемою:

_____ .

У кінці речення став знаки . ! ?

2

Напиши схеми речень.

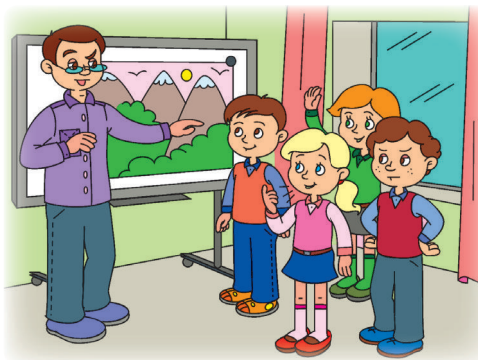
Оля читає новини.

Кіт читає газету?

Буду гарним слухачем!

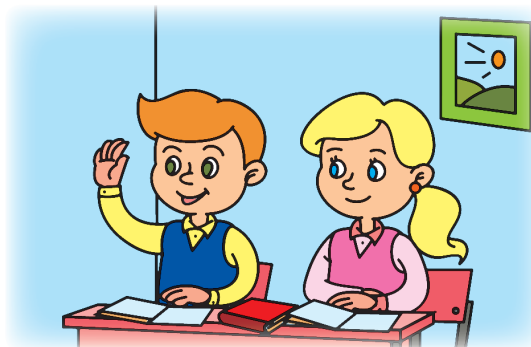
Слухаю уважно.

Не перебиваю.

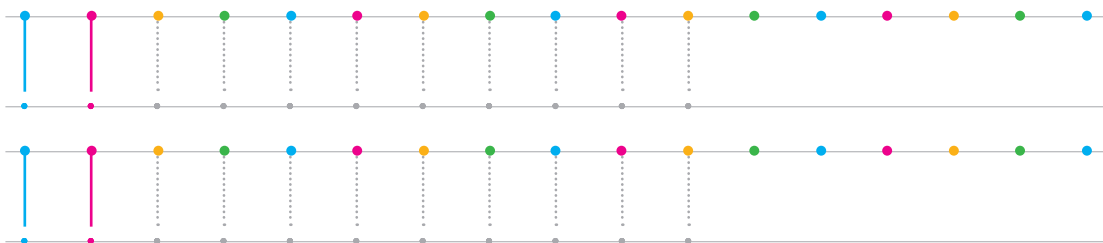
Дивлюся на того,
хто говорить.

Піднімаю руку, коли
хочу щось сказати.

3

Наведи. Продовж за зразком.

4

Вимов за учителем речення з різною **інтонацією**. Постав один зі знаків **. ! ?** в кінці кожного речення.

• Учень читає книжку

• Кіт читає слово

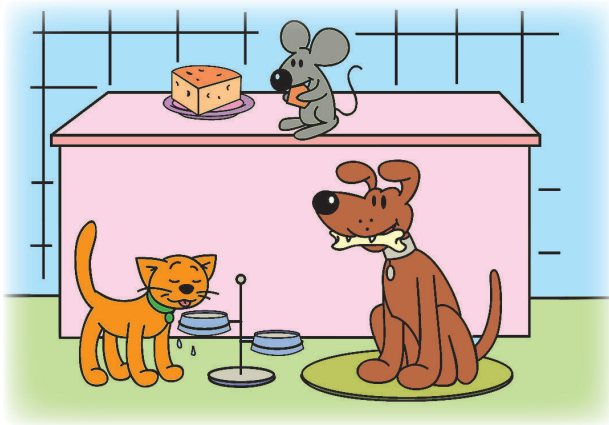
• Учениця читає казку

• Олег читає книжку

СЛОВО І РЕЧЕННЯ

1

Склади речення за малюнками та схемами. Вимовляй речення з різною інтонацією.

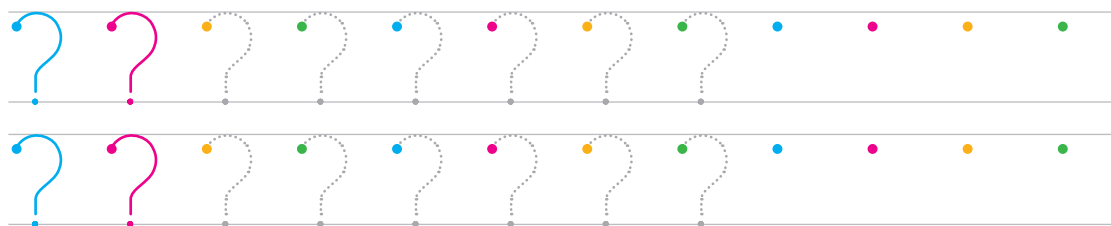
_____ .

_____ ?

_____ !

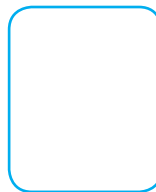
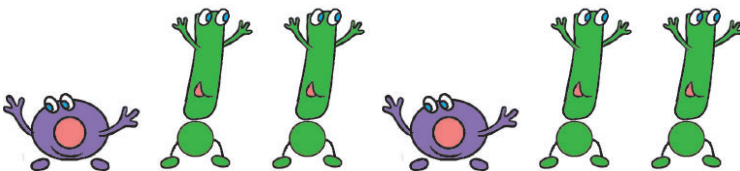
2

Наведи. Продовж за зразком.

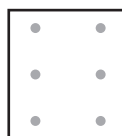
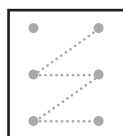
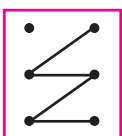
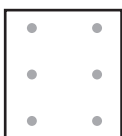
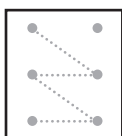
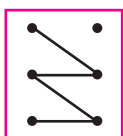
3

Розглянь розділові знаки. Намалюй знаки, які мають бути наступними.

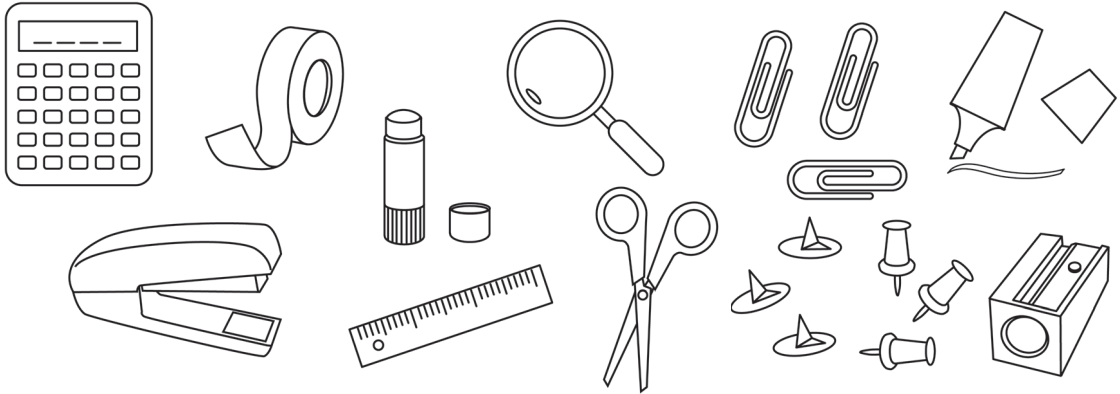
4

Намалюй за зразком.

5

Розглянь малюнки. Назви кожний предмет словом. Назви предмети, які є в твоєму класі. Поясни, як ними користуються.

- Склади речення за зразком.

Це — лінійка. За допомогою лінійки я можу виміряти довжину олівця.

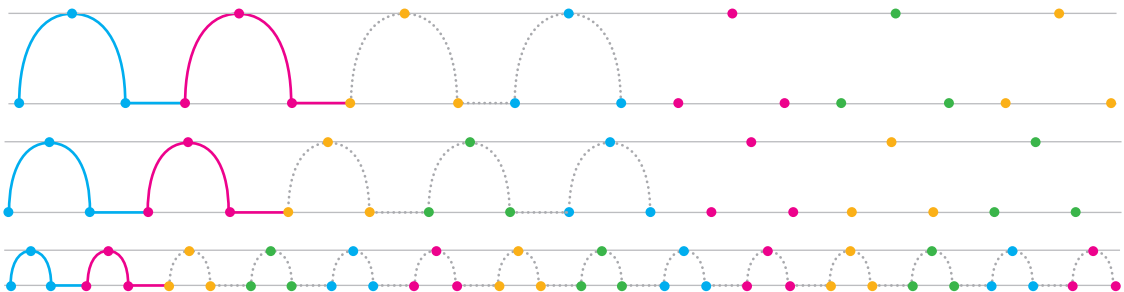
6

Правда $\oplus$ чи неправда $\ominus$?

- ☐ Я можу додати числа за допомогою калькулятора.
- ☐ Я можу покласти в пенал ручку та олівець.
- ☐ Я не можу розрізати ножицями аркуш паперу.
- ☐ Я можу розглянути дрібні предмети за допомогою лупи.

7

Наведи. Продовж за зразком.

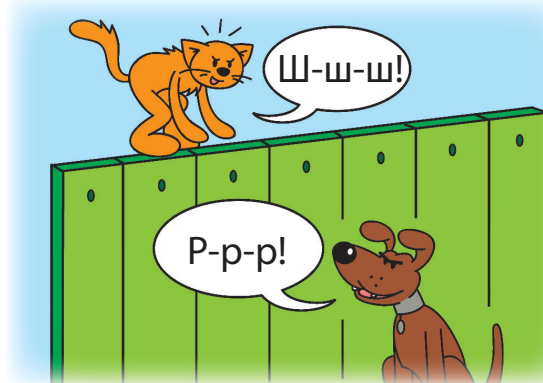
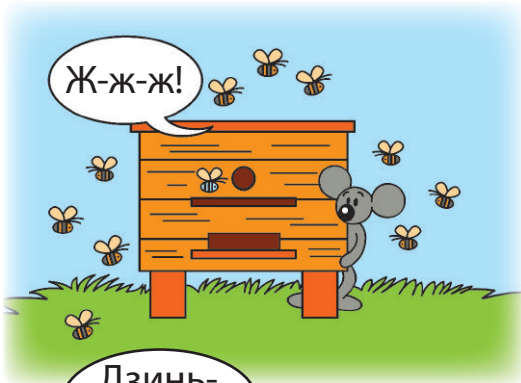

ЗВУКИ

Ми чуємо багато звуків. Вони бувають різні: немовні та мовні.

1

Розглянь малюнки. В яких ситуаціях ти чуєш немовні звуки?

Звуки ти можеш почути

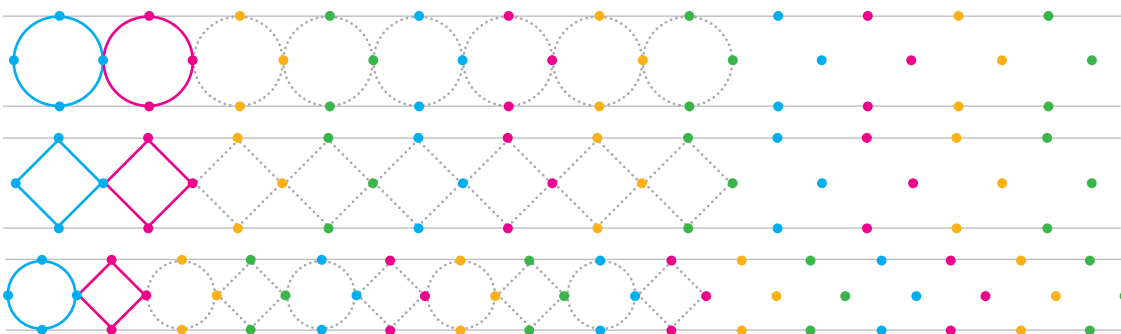

і вимовити

2

Наведи. Продовж за зразком.

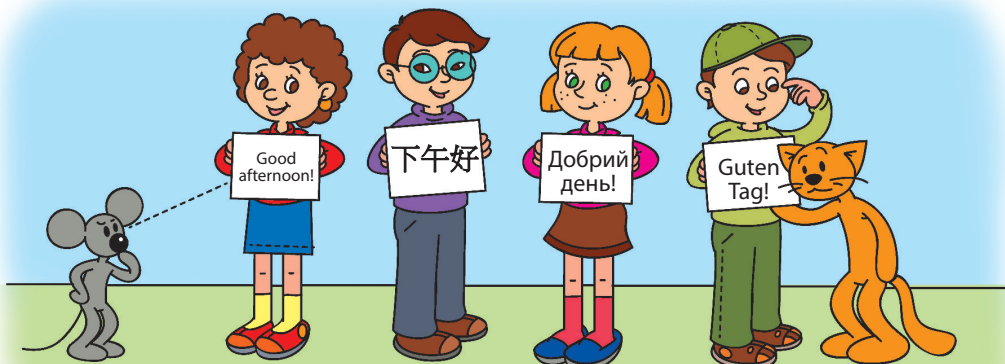

БУКВИ

У різних країнах люди спілкуються різними мовами. І «Добрий день» говорять по-різному. «Добрий день» можна сказати або записати буквами. Букви — це умовні знаки, які позначають звуки мови.

1

Розглянь малюнок. Зафарбуй таблички, на яких написано «Добрий день!».

Букви ти можеш побачити

і написати

Якщо всі букви української мови записати в певному порядку, то вийде АБЕТКА.

2

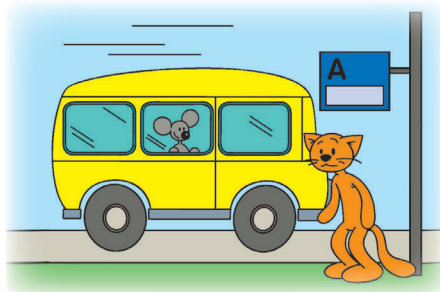
Назви звук, з якого починається твоє ім'я. Обведи букву, за допомогою якої записали цей звук.

АБЕТКА

Аа	Бб	Вв	Гг	Гг	Дд	Ее	Єє
Жж	Зз	Ии	Іі	Її	Йй	Кк	Лл
Мм	Нн	Оо	Пп	Рр	Сс	Тт	Уу
Фф	Хх	Цц	Чч	Шш	Щщ	Ьь	Юю
							Яя

А

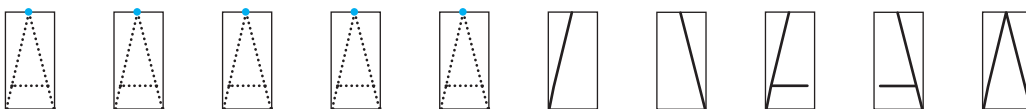
А а

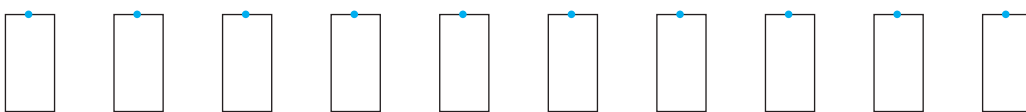
1 Обведи букву **Аа**.

л М а А д а А А а Л д я а А Х

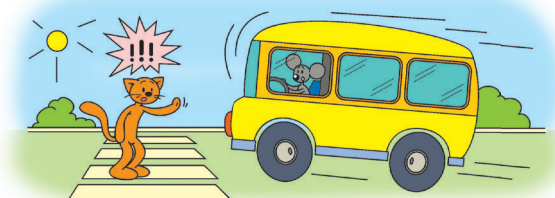
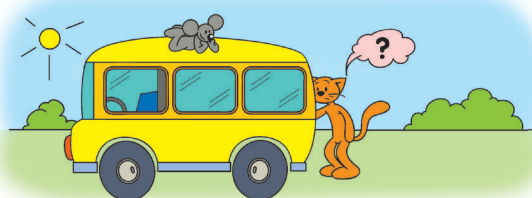
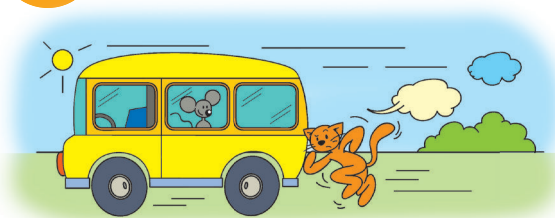
2 Наведи букву **А**. Дopiши букву **А**.

3 Напиши букву **А**.

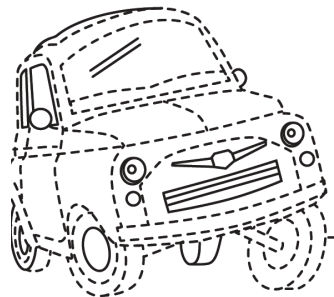
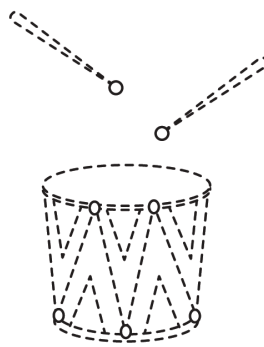
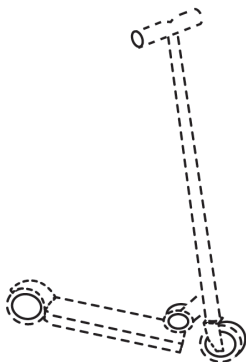
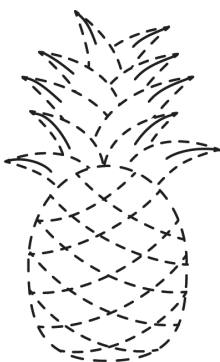

4 Розглянь малюнки. Скажи, де котик і миша.

5

Підкресли букву **А** в словах. Розглянь малюнки. Який предмет зайвий? Поясни свою думку.

АНАНАС

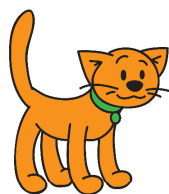
САМОКАТ

БАРАБАН

МАШИНА

6

Склади речення за схемою.

_____, а _____.

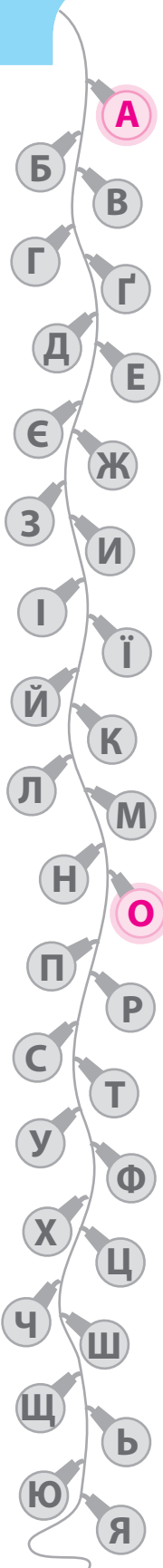
7

Факти і думки

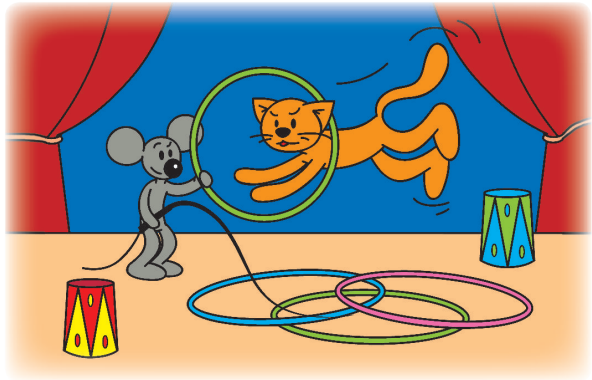
Незвичайні автобуси

Автобуси в два поверхи? Такі автобуси їздять вулицями Лондона. Ці автобуси червоного кольору. Ти можеш їхати і на першому, і на другому поверхах автобуса. Звичайно, всі люблять їздити на другому поверсі автобуса.

О о

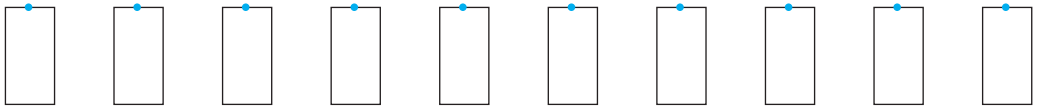
1 Обведи букву **О**о.

О б с о ю О б Ю О Ю С О ю О

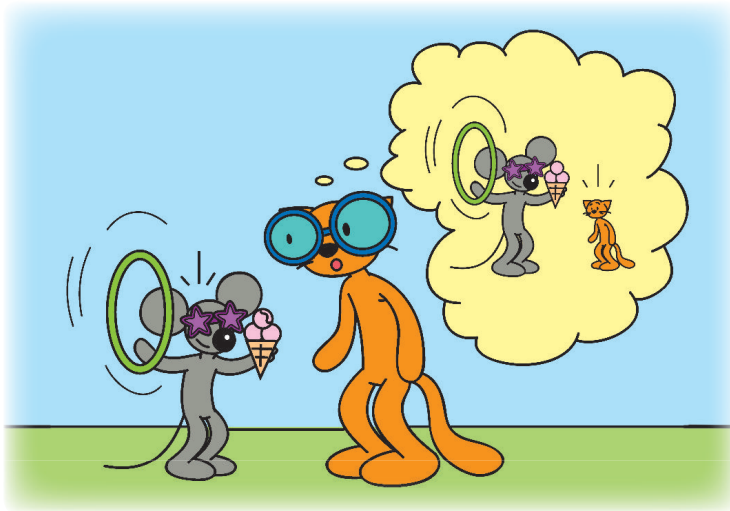
2 Наведи букву **О**. Допиши букву **О**.

3 Напиши букву **О**.

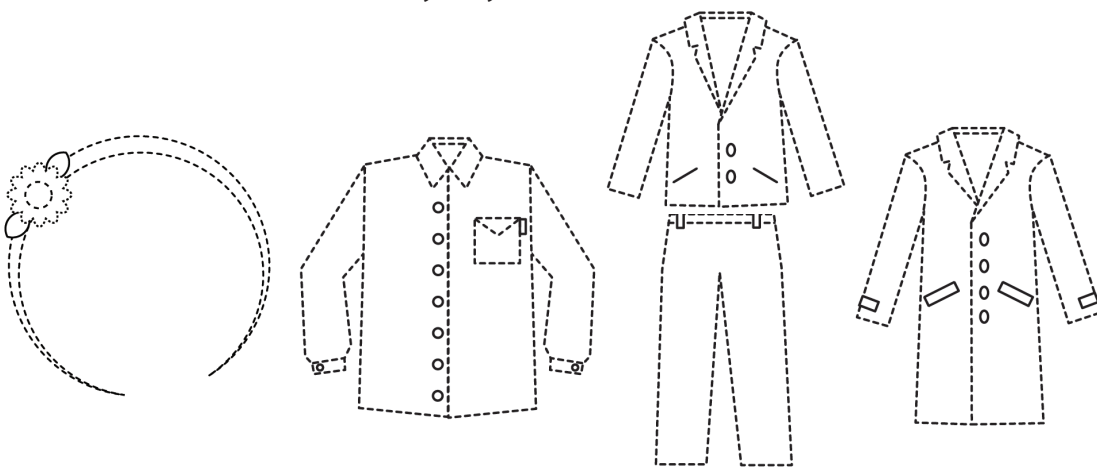

4 Розглянь малюнок. Що відбувається? Розкажи. Назви предмети, в назвах яких є звук **О**.

5

Підкресли букву **О** в словах. Розглянь малюнки. Який предмет зайвий? Поясни свою думку.

ОБРУЧ

СОРОЧКА

КОСТЮМ

ПАЛЬТО

6

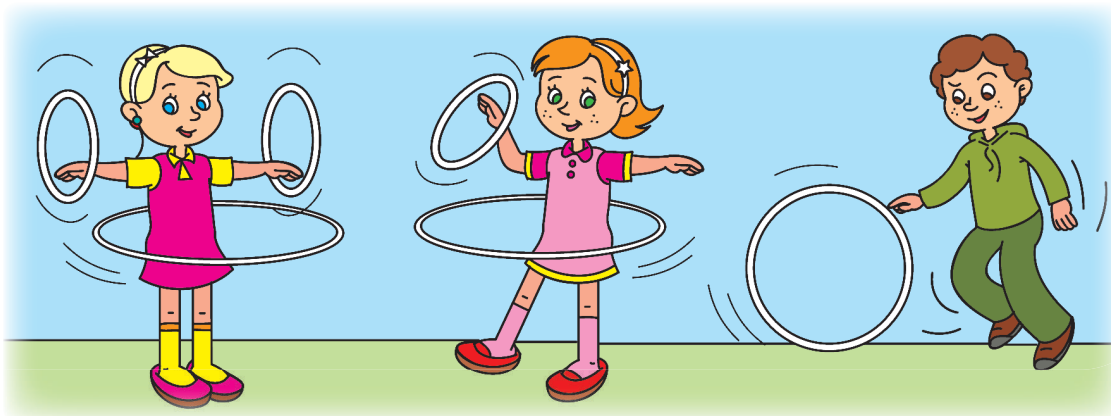
Факти і думки

Обруч чи обрúч?

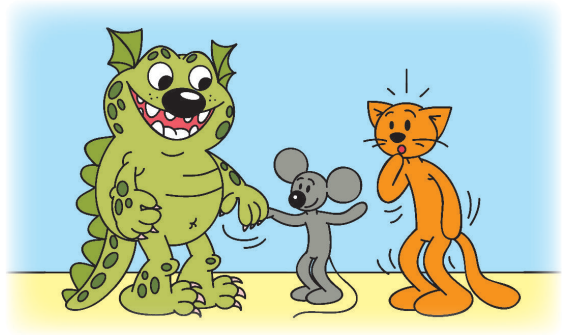
Обруч — спортивний прилад. Обруч крутять навколо тіла, на руці, нозі. Усі діти люблять стрибати крізь обрúч.

Обрúч — прикраса у вигляді кола або півкола. Обрúчі носять на голові. Обрúч потрібний кожній дівчинці.

- Розфарбуй обручі червоним , а обрúчі — синім .

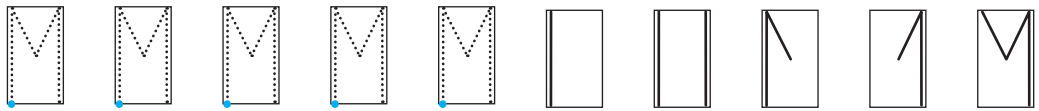
М м

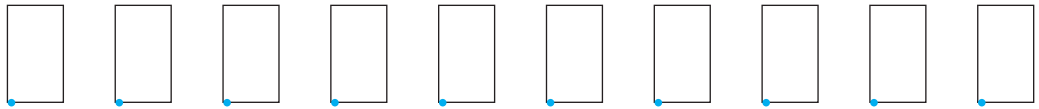
1 Обведи букву **М м**.

М Д л П М Щ Н м Л д М м Л М

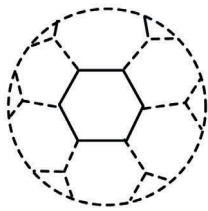
2 Наведи букву **М**. Допиши букву **М**.

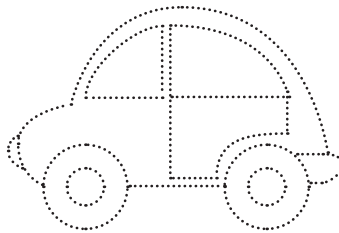
3 Напиши букву **М**.

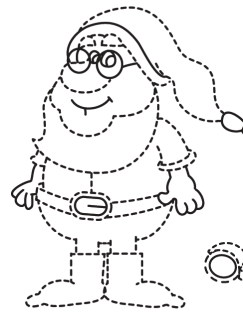
4 Підкресли букву **М** в словах. Розглянь малюнки. Який предмет зайвий? Поясни свою думку.

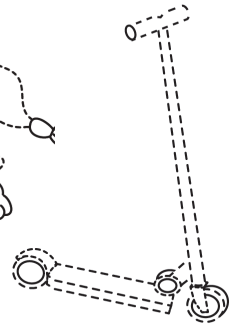
М'ЯЧ

МАШИНА

ГНОМ

САМОКАТ

5

Хто швидше?

А ----- М

АМ – АМ – ам – ам

О ----- М

ОМ – ОМ – ом – ом

М ----- А

МА – МА – ма – ма

М ----- О

МО – МО – мо – мо

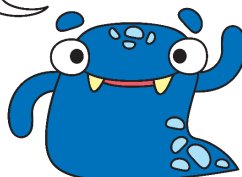
6

Прочитай, що говорять монстрики.

МО-МО!

МАМО!

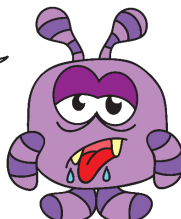
О-О-О?

МАМА?

АМ-АМ!

А-А-А?

- Який монстрик?

щасливий

спокійний

голодний

беззахисний

радісний

сумний

7

Факти і думки

Монстрів насправді не буває. Це чудовиська з казок. Є веселі монстрики з дитячих ігор. Усі монстри мають дивний вигляд. У них може бути три ока і чотири вуха. У них може бути шість ніг і вісім лап. Усі монстри чаклуни. Вони мають чарівну силу.

А

Б

В

Г

Ґ

Д

Е

Є

Ж

З

И

І

Ї

Й

К

Л

М

Н

О

П

Р

С

Т

У

Ф

Х

Ц

Ч

Ш

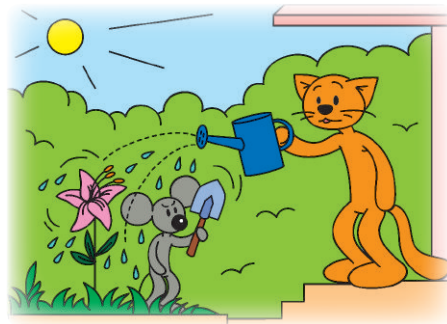
Щ

Ь

Ю

Я

Л л

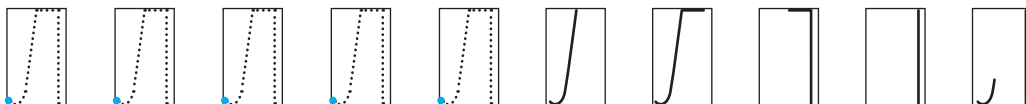
1

Обведи букву Л л.

Л М П Н л д Л М л п Л л П д л

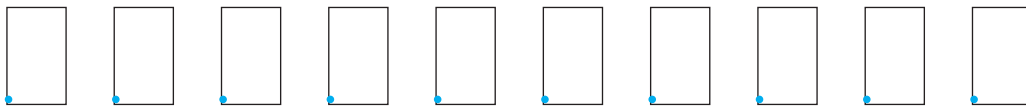
2

Наведи букву Л. Допиши букву Л.

3

Напиши букву Л.

4

Розглянь малюнок. Що відбувається? Обведи букву Л в словах.

5

Хто швидше?

А ----- ЛО ----- ЛЛ ----- АЛ ----- О

АЛ – АЛ – ал – ал

ОЛ – ОЛ – ол – ол

ЛА – ЛА – ла – ла

ЛО – ЛО – ло – ло

ол – ом ал – ам ма – ла мо – ло ма – ло

мама

мала

лама

мамо

мало

лоло

6

Прочитай.

Мамо, лама!

Лама мала.

7

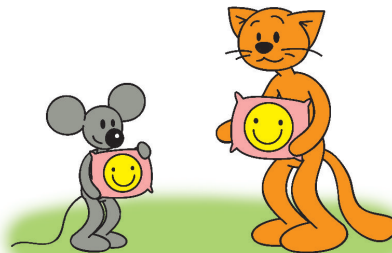
Факти і думки

Лама

Лама — тварина, родичка верблюда. Ти можеш побачити ламу в зоопарку. У дикій природі лами живуть у горах. Є лами, які живуть біля людини. Лами перевозять вантажі. У лами густа шерсть. З шерсті лами роблять шарфи, шапки, светри.

А

у у

1

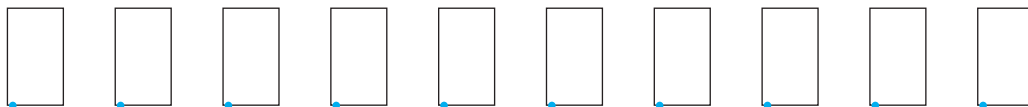
Обведи букву **У** у.

У Г р К Ч У Ч х У Г Х у ч у

2

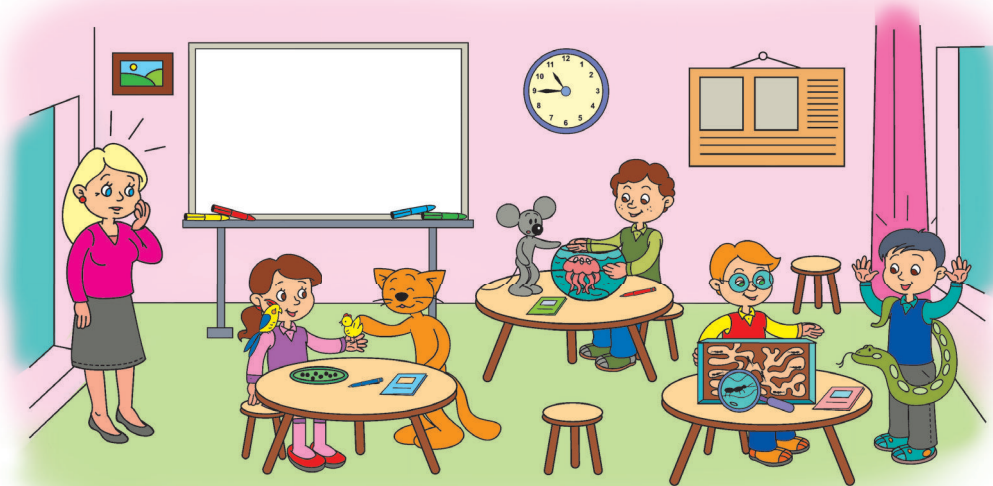
Наведи букву **У**. Допиши букву **У**.

3

Напиши букву **У**.

4

Розглянь малюнок. Що відбувається?

- Обведи букву **У** в словах. Знайди цих тварин на малюнку.

УДАВ МЕДУЗА КУРЧА ПАПУГА МУРАХА

5

Хто швидше?

у ----- М

УМ – УМ – ум – ум

у ----- Л

УЛ – УЛ – ул – ул

М ----- у

МУ – МУ – му – му

Л ----- у

ЛУ – ЛУ – лу – лу

мала – малу

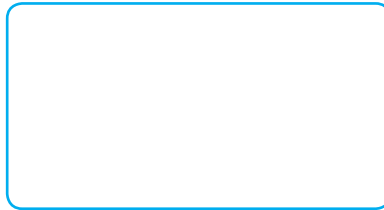
мул – мула

мол – мола

6

Прочитай. Доповни речення малюнком.

У Лоло мало

Лоло

7

Факти і думки

Яка тварина живе у домівках більшості людей у світі? Яка тварина улюблена для більшості людей?

— Собака?

— Ні!

— Корова?

— Ні!

— Папуга?

— Ні!

— Це — кіт!

- Домалюй картинку.

